

ikke denne Myndighed til at optage Laan er noget vel ubestemt. Det er naturligt, at Amtsraadet, naar et Sogneraad optager et saadant Laan, maa have at skjønne over, hvorvidt det optagne Laan er af et saadant Beløb, som Sogneraadet efter Loven har Ret til at optage; men naar nu Amtsraadet kommer til det Resultat, at det Laan, som Sogneraadet har optaget, er større end det efter den nævnte Paragraph har været berettiget til at optage, hvad vil saa Følgen deraf blive? Er det Creditor, som har laant Sogneraadet paa Sognets Vegne, som altsaa har laant Communen dette Beløb, er det ham, der skal tabe den Deel af den Sum, han har laant, som overstiger det Beløb, som Amtsraadet har anseet for at være tilstedeligt, saaledes nemlig, at han ikke har nogen Fordring derfor til Communen, men maa holde sig til de Personer, som have contraheret Laanet — hvorved jeg skal bemærke, at Meningen jo maa være, at denne Grændse, som er sat for Laanet, jo ikke blot er sat for det Laan, der optages hos den enkelte Person, men for det samlede Beløb af de Laan, der overhovedet optages, og en Creditor maatte jo altsaa undersøge, om der ikke tillige blev optaget Laan hos andre Personer, hvorved dette Beløb, som det var tilladt Sognet at laane, maatte blive overskredet. Eller vil man antage, at Communen ubetinget er forpligtet til at tilsvare de Laan, som et Sogneraad har optaget i dens Navn, uden Hensyn til, hvor store de maatte være, uden Hensyn til, hvormeget de maatte overskride de Beløb, som Amtsraadet, naar Sagen kommer ind for det, finder tilladeligt, saaledes at altsaa Communen, naar den bliver nødt til at tilbagebetale saadanne uberettigede Laan, kun kan holde sig til de Medlemmer af Sogneraadet, som utilbørlig have varetaget deres Naal og overtraadt deres Myndighed? Det forekommer mig, at disse Spørgsmaal om Sogneraadets Bemyndigelse til at forpligte Communen ved at optage Laan uden at indhente høiere Approbation, have deres Betænkkeligheder, som jeg skulde formene nok kunde trænge til en nærmere Overveielse. Det forekommer mig, at der i alt Fald bør indsættes en nærmere og mere bestemt Begrændsning end

den, der her foreligger i Lovudkastet. — Det var kun disse to Punkter, hvorpaa jeg vilde henlede det ærede Things Opmærksomhed.

Indenrigsministeren: Ibetmindste Fleertallet af de ærede Medlemmer, der have udtalt sig om Lovforslaget i dets Heelhed, have udtalt, at de ikke i det Væsentlige fandt sig tilfredsstillende ved Bestemmelserne deri, og at de navnlig anerkjendte de Principer, der ligge til Grund for Lovforslaget, for at være rigtige. Kun et æret Medlem, nemlig den 3die Landsthingsmand for 3die Kreds (Tobiesen), udtalte, at efter hans Formening var det kun at træde til Grundloven om Communernes Selskabsret. Han udtalte endog, at det forekom ham, at dette Lovforslag hjemlede for Fremtiden kun det, der hidtil havde været Praxis, altsaa sandsynligviis efter hans Formening, en ulovlig Praxis; thi at der er en meget væsentlig Forskjel paa den lovbestemte Styrelse efter dette Lovudkast og paa den nu bestaaende Lovgivning, vil vistnok den ærede Rigsbogsmand ikke benægte. Jeg formener i Modsætning til ham, at dette Lovudkast snarere kunde betegnes, vel ikke som fyldestgjørende de videstgaaende Ønsker om en Udvidelse af den communale Selskabsret, men som en Fyldestgjørelse af de moderate og i mine Tanker berettigede Ønsker i saa Henseende.

Foruden de Bemærkninger, som fra flere Sider ere fremkomne om Lovudkastet i dets Heelhed, er der fremkommet en Række af Bemærkninger om enkelte Punkter i Lovforslaget. Med Fare for at trætte det ærede Thing og uden alt Hensyn til den fremrykkede Tid maa jeg nogenlunde udførligt bevare de Bemærkninger, der ere fremkomne mod enkelte Punkter. Naar en æret Landsthingsmand for 3die Kreds (Tobiesen) fandt det utilstedeligt, at der i § 1 er bestemt, at Indenrigsministeren kan bevilge, at et Landdistrict løses fra sin hidtidige Forbindelse med en Kjøbstad, selv som Kjøbstaden modsætter sig det, saa vil jeg dog kun henvisse til, at dette jo er den samme Bestemmelse, som er gjældende for Tiden, og som findes i § 1 af Forordningen 13de August 1841. Det vil jo desuden let sees, at man ingenlunde har